

LICHTE GROEI AGRARISCHE INKOMENS IN DE EUROPESE UNIE

Ton de Kleijn

Het inkomen per agrarische arbeidskracht in de Europese Unie (EU) is in 2000 ruim 1% hoger dan in het voorgaande jaar, zo blijkt uit voorlopige gegevens die de lidstaten aan Eurostat hebben verstrekt. Zoals gebruikelijk zijn de uitkomsten per lidstaat weer erg uiteenlopend. De ontwikkeling in die inkomens varieert van +24% in Denemarken tot -11% in het Verenigd Koninkrijk (figuur 3). Het zijn vooral de prijsstijgingen in de intensieve veehouderij die voor de gemiddeld positieve ontwikkeling zorgen. Het productievolume is in vrijwel alle sectoren afgenomen. In totaal blijft de productiewaarde vrijwel op niveau en zorgt de daling van het aantal arbeidskrachten in de Europese Unie voor een gemiddeld positief resultaat voor de Europese landbouwsector. Ondanks de gemiddelde stijging van de inkomens blijven ze voor de meeste landen toch nog steeds onder of op het niveau van 1995.

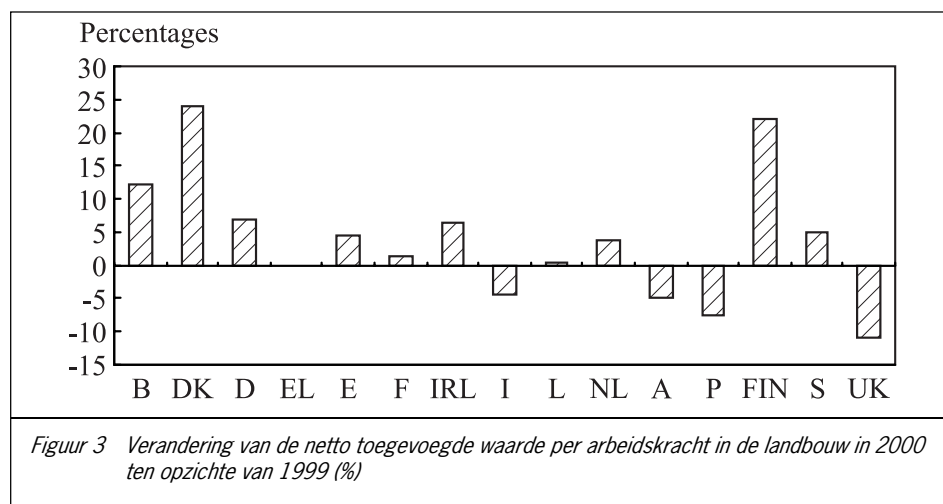
Flink herstel prijzen intensieve veehouderij

De prijsontwikkeling in de veehouderijsector heeft in het afgelopen jaar een positieve impuls aan het gemiddeld prijsniveau in de Europese Unie gegeven. Ondanks een lichte prijsdaling in de melkveehouderij, toch een van de belangrijkste sectoren in de EU, laat het totaal een stijging zien van 5%. Prijzen voor varkens zijn met meer dan 20% opgelopen. Dit is echter vooral een reactie op de forse prijsdalingen in de afgelopen jaren. In de eiersector is sprake van een soortgelijke ontwikkeling. Ook hier zijn de prijzen al een aantal jaren laag en is er sprake van een herstel met gemiddeld bijna 17%. Ook de prijzen voor pluimveevlees (+4%) en rundvee (+15%) zijn opgelopen. De toename van de prijzen voor rundvee is vooral in de eerste maanden van 2000 gerealiseerd. De BSE-crisis in de Europese Unie heeft het vertrouwen in de rundvleessector zodanig geschaad, dat de prijzen aan het einde van het jaar zijn gedaald.

In de akkerbouwsector is sprake van duidelijk lagere prijzen. Vooral voor aardappelen en wijn zijn aanzienlijk lagere prijzen ontvangen. Binnen het geheel van de plantaardige sector zijn slechts voor groenten en bloemen hogere prijzen genoteerd. Gemiddeld is de prijsdaling voor plantaardige producten in de Europese Unie bijna 3%.

Lichte daling productievolume

Zowel in de plantaardige als in de dierlijke sector is er in 2000 op Europees niveau sprake van een geringe

afname van het productievolume. De besluiten van de Commissie om de premies voor oliezaden te reduceren hebben geleid tot een verschuiving van het areaal oliezaden naar granen. Alleen de graansector geeft dan ook door dit grotere areaal een positieve productieontwikkeling te zien (+8%). Verder worden in de plantaardige sector slechts productiedalingen geconstateerd. De grootste dalingen hebben plaats gevonden

Tabel 3 Ontwikkeling tussen 1999 en 2000 (%) van productiewaarde en inkomen in de EU-15 en enkele lidstaten

	EU-15	Neder- land	Duits- land	België	Spanje	Frank- rijk	Italië	Verenigd Koninkrijk
Productiewaarde	+0,0	+3,5	+3,3	+6,5	-0,9	+1,0	-2,9	-6,7
- plantaardige producten	-3,3	+1,2	-0,8	+0,2	-4,0	-2,2	-6,4	-9,7
- dierlijke producten	+4,5	+6,9	+8,3	+12,7	+5,1	+5,9	+4,0	-5,7
Aangekochte goederen en diensten	+1,2	+1,8	+2,5	+6,1	-0,3	+1,8	+0,6	-1,9
Afschrijvingen	-0,3	+0,6	+0,9	-2,5	-3,3	+1,2	+0,6	-5,2
Betaalde belastingen	+1,9	+13,7	+1,6	-0,5	-0,5	+0,1	+0,5	-4,3
Betaalde subsidies	-1,1	-39,8	-6,7	+2,9	+1,0	-2,9	+3,7	-2,4
Netto toegevoegde waarde	-1,4	+3,3	+5,2	-9,6	-0,9	-0,5	-5,7	-14,7
Aantal arbeidskrachten	-2,7	-0,3	-1,6	-2,3	-5,3	-1,8	-1,5	-4,4
Netto toegevoegde waarde per arbeidskracht	+1,3	+3,7	+6,9	+12,2	+4,6	+1,3	-4,3	-10,8

bij oliezaden (12%) en olijfolie (19%). De teruggang in de productie van suikerbieten en wijn is echter met ruim 4% ook behoorlijk. Net als in de plantaardige sector geeft ook de veehouderijsector een beeld van teruglopende productiehoeveelheden, zij het in beperkte mate. De afname in de varkenssector is met bijna 2% het grootst.

Hoge energieprijzen drukken inkomen

Ondanks een daling van het volume aangekochte goederen en diensten is de waarde met ruim 1% toegenomen, vooral door de hogere energieprijzen (+20%). Onder meer door deze hogere energieprijzen zijn ook de prijzen voor kunstmeststoffen en veevoeders opgelopen. De gemiddelde aankooprijzen van goederen en diensten liggen in de Europese Unie in het jaar 2000 uiteindelijk ruim 2% hoger dan in het voorafgaande jaar. Omdat de waarde van de aangekochte goederen en diensten hoger is dan een jaar eerder en de productiewaarde vrijwel gelijk is gebleven, daalt de bruto toegevoegde waarde met iets meer dan 1%. De netto toegevoegde waarde tegen factorkosten daalt uiteindelijk nog iets meer omdat de subsidies wat lager uitvallen dan het voorgaande jaar, terwijl het bedrag aan heffingen juist is toegenomen. Omdat de geleidelijke daling van het aantal arbeidskrachten ook in 2000 is doorgezet, komt het inkomen per arbeidskracht gemiddeld in de EU een fractie hoger uit dan in 1999.

Meer informatie:

Eurostat: *Statistics in focus, theme 5 - 22/2000.*